Perustuslakivaliokunta

Tiistai 16.9.2025 klo 10.00—12.00

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Wille Rydman ps
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 7 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Atte Kaleva kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9) (3, 4, 10 osittain)
jäsen Mats Löfström r (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (1, 2, 11, 12) (3, 10 osittain)
jäsen Karoliina Partanen kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (11, 12) (10 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 46/2025 vp

Lisäselvitys HE 46/2025 vp PeV 16.09.2025 hallitusneuvos Nathalie Dahl, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Lisäselvitys HE 46/2025 vp PeV 16.09.2025 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 46/2025 vp PeV 16.09.2025 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 46/2025 vp PeV 16.09.2025 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto D 3

Valmis
5.1

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Nathalie Dahl, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- neuvotteleva virkamies Antti Helin, valtiovarainministeriö
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- professori Sakari Melander, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 81/2025 vp

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, Mutanen Anu apulaisprofessori, Mäenpää Olli professori ja Voutilainen Tomi professori.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 86/2025 vp

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, Huhtanen Raija professori (emerita), Mäenpää Olli professori ja Tuori Kaarlo professori.

6. Hallituksen vuosikertomus 2024

Kertomus K 1/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 57/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 57/2025 vp PeV 16.09.2025 Ahvenanmaan maakunnan hallitus Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto HE 57/2025 vp PeV 16.09.2025 Ahvenanmaan maakunnan hallitus Asiantuntijalausunto suomennos B 7

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 60/2025 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 27/2025 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 2 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslain 76 §:n 1 momentin mukaan kirkkolaissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta. Sääntelyvarauksen alasta ("järjestysmuodosta ja hallinnosta") ei perustuslain perusteluissa tehdä selkoa, vaan momentin todetaan vastaavan tuolloin voimassa olleen hallitusmuodon 83 §:n 1 momenttia (HE 1/1998 vp, s. 127/II). Kirkkolain säätämisjärjestys on selvä poikkeus siihen perustuslakiuudistuksessa vahvistettuun valtiosääntöiseen pääsääntöön, jossa eduskunnan asema ylimpänä valtioelimenä ja lainsäätäjänä on yksiselitteisesti ensisijainen (ks. HE 1/1998 vp, s. 75/I). Ottaen huomioon sanottujen eduskunnan asemaa koskevien valtiosääntöperiaatteiden painoarvon perustuslain 76 §:n ilmaisua poikkeuksen asiallisesta alasta on perustuslakivaliokunnan mukaan välttämätöntä tulkita suppeasti (PeVL 104/2022 vp, kappale 13, PeVL 4/2020 vp, s. 5). Kirkkolain erityisen säätämisjärjestyksen piiriin voidaan siten lukea ainoastaan ne asiat, joihin perustuslain 76 §:n 1 momentin säännös nimenomaisesti viittaa (PeVL 104/2022 vp, kappale 13, PeVL 4/2020 vp, s.5), eli evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuoto ja hallinto. Perustuslakivaliokunta pitää selvänä, että ehdotettu laki yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa ei sisällä kirkkolain alaan kuuluvaa sääntelyä, vaan kyse on lähtökohdiltaan työoikeudellisesta sääntelystä, jolla on tarkoitus luoda lakisääteiset edellytykset työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnalle evankelis-luterilaisessa kirkossa."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 11 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 47/2025 vp

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Pyydetään kirjallinen lausunto: eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia ja Mutanen Anu apulaisprofessori.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi
Hallituksen esitys HE 16/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 17.9.2025 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala